

KIRJALLINEN KYSYMYS

Monikkoperheiden erityisosaamista vaativan perhevalmennuksen saatavuuden parantaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Neuvola-asetuksen (380/2009) toimeenpanon myötä myös monikkoensisynnyttäjien perhevalmennusta siirretään joissain kunnissa neuvoloille. Ensisynnyttäjien perhevalmennusta on monikkoraskauksissa aiemmin toteutettu vaihtelevasti ja alueellisesti epätasaisesti erikoissairaanhoidon piirissä. Vain osa monikkolapsia odottavista vanhemmista on saanut heille oikeutettua tietoa ja tukea.

Neuvola-asetus ei määrittele järjestämisvastuuta, vaan asetuksen mukaan ensimmäistä lasta odottavalle perheelle on järjestettävä moniammatillisesti toteutettua perhevalmennusta, johon sisältyy vanhempainryhmätoimintaa. Lisäksi lasta odottavan perheen terveysneuvontaa on tarjottava molemmille vanhemmille.

Onko ministeri tietoinen siitä, että neuvola-asetuksen toimeenpanossa on joidenkin yliopistosairaaloiden (mm. OYS ja TYKS) erikoissairaanhoidossa tulkittu asetusta siten, ettei monikko-odottajan erityistietoa ja -tukea edellyttävä perhevalmennus kuulukaan enää erikoissairaanhoidolle vaan neuvoloille? Onko lainsäädännöllisesti tarkoituksenmukaista siirtää riskiodottajien synnytykseen valmentaminen neuvoloille, joilla ei kuitenkaan ole riittävää, ajantasaista tietoa tukea näitä perheitä?

Neuvola-asetus tuli voimaan 1.7.2009. Terveystarkastusten osalta kunnat velvoitettiin järjestämään määräaikaikaiset tarkastukset 1.1.2011 mennessä. Monet kunnat ovat toteuttaneet myös perhevalmennustoimintaa 1.1.2011 lähtien.

Vaikka neuvola-asetuksella pyritään tasavertaistamaan neuvolakäytäntöjä, kaventamaan alueellisia terveyseroja ja painottamaan ennaltaehkäiseviä tukimuotoja, alueellisesti kaikilla neuvoloilla ei ole erityisosaamista monikkoperheistä. Useat perheet ovat kokeneet jäävänsä vaille monikkoraskautta, odotusta ja synnytystä koskevaa tietoa neuvoloissa (Johanna Hyväluoma 2010, Moninkertaisia onnen hetkiä ja arjen haasteita, Jyväskylän yliopisto).

Erikoissairaanhoidon vetoinen monikkoperhevalmennus on perusteltua, sillä monikko-odotuksen seurannan erityispiirteet (komplikaatoriskit, oman terveyden seurannan ohjaaminen) kuuluvat erikoissairaanhoidolle.

Perhevalmennuksen puutteita korostaa, että lapsiperheiden kotipalvelua ei pääsääntöisesti myönnetä monikkoperheisiin, vaikka äiti saattaa yhtäaikaaisesti toipua sektioista (50%:ssa kaksossynnytyksistä, 100% kolmossynnytyksistä), opettaa pienipainoisia lapsia imemään rintaa ja mahdollisesti hoitaa isoja sisarusia kotona. Maksullista kotiapua on saatavilla, mutta yhden hoitajan saaminen monilapsiseen perheeseen voi olla vaikeaa.

Johanna Hyväluoman (2010) tutkimuksen mukaan monikkolasten vanhemmat ovat harkinneet eroa tai katuneet liittoaan huomattavasti useammin kuin muiden lapsiperheiden vanhemmat.

Parhaimmillaan vanhemmat pystyvät jakamaan arjen vastuut, eivätkä kotityöt tai lasten hoito ja kasvatus jää yhden vanhemman vastuulle. Erityisesti hoidoltaan vaativammissa lapsiperheissä lisätuki on tarpeen. Asianmukaisella perhevalmennuksella ja lapsiperheiden kotipalvelulla perheiden olosuhteita voidaan parantaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä erikoistietoa edellyttävän monikkoperhevalmennuksen takaamiseksi eri puolilla Suomea?

Aikooko hallitus parantaa monimuotoisten lapsiperheiden perhevalmennuksen ja kotipalvelujen saatavuutta?

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 2011

Tuula Väättäinen /sd